



۵۷۴ شماره چاپ  
۲۹۶ شماره ثبت

جمهوری اسلامی ایران  
جمهوری اسلامی

دوره نهم - سال دوم

تاریخ چاپ ۱۳۹۲/۱۲/۱۲

## یک شوری

طرح استفساریه ماده (۱۳۳) قانون مالیاتهای مستقیم

کمیسیونهای ارجاعی

اقتصادی

اصلی:

کشاورزی، آب و منابع طبیعی

فرعی:

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

## با سمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی  
احتراماً طرح ذیل که به امضای ۵۷ نفر از نمایندگان رسیده است،  
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

### مقدمه (دلایل توجیهی):

شرکتهای تعاونی تولید روستایی به استناد قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه‌سازی اراضی مصوب ۱۳۴۹ و در حوزه‌ی عمل شرکتهای تعاونی روستایی و با حضور متقاضیان عضو شرکتهای تعاونی روستایی (بهره‌برداران با زمین کشاورزی) و زیر نظر وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی وقت و وزارت جهاد کشاورزی فعلی به منظور بهره‌برداری حداقلی از منابع آب، خاک، ماشین آلات کشاورزی و ابزار تولید و تأمین به موقع نهادهای کشاورزی اعضاء و با استفاده از اساسنامه تیپ شرکتهای تعاونی روستایی تشکیل گردیده‌اند، به منظور بررسی طرح استفساریه تقدیمی موارد ذیل به استحضار می‌رسانند:

۱- به منظور تشکیل شرکتهای تعاونی تولید روستایی از سوی وزیر جهاد کشاورزی و ریاست مجمع سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و با تنفیذ اختیار به معاونت ذی‌ربط به استناد ماده (۲) آیین‌نامه اجرائی قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه‌شدن اراضی در حوزه‌ی عمل شرکتهای تعاونی روستایی، به زارعین حوزه‌ی عمل شرکتهای تعاون روستایی اجازه داده می‌شود تا نسبت به تشکیل شرکتهای تعاونی تولید روستایی براساس قانون تعاون ۱۳۵۰ و با اساسنامه تیپ شرکتهای تعاون روستایی اقدام نمایند.

۲- در ماده(۱۸) قانون تعاون ۱۳۵۰ انواع تعاونی در سه رشته تعاونی طبقه‌بندی می‌شوند که بند اول رشته کشاورزی شامل تعاونی‌های کشاورزی و روستایی می‌باشد.

۳- در مواد(۷۳) و (۷۴) شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی و فعالیت‌های آنها تعریف گردیده است، به استناد ماده(۷۴) شرکت‌های تعاونی روستایی با مشارکت زارعین که به موجب قوانین و مقررات اصلاحات ارضی صاحب زمین شده یا می‌شوند برای مقاصد مندرج در بندهای ماده(۷۳) تشکیل می‌شوند و در ماده(۷۴) شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی و حدود فعالیت آنها مشخص گردیده است. قابل ملاحظه است که شرکت‌های تعاونی تولید روستایی به موجب قوانین و مقررات اصلاحات ارضی و تحت سرپرستی و نظارت وزارت تعاون و امور روستاهای وقت (وزارت جهاد کشاورزی) تشکیل می‌گردند.

۴- به موجب ماده(۱۴۲) قانون تعاون مذکور شرکها و اتحادیه‌های تعاون روستایی که قبل از تصویب این قانون به ثبت رسیده‌اند بنا به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاهای به تدریج وضع خود را با این قانون تطبیق خواهند داد.

۵- به موجب ماده(۱۱۱) همین قانون درآمد شرکت‌های تعاون روستایی مشکل از افراد ساکن حوزه عمل شرکتها که به امر کشاورزی مباشرت مستقیم دارند از پرداخت مالیات معاف می‌باشند. همچنین به موجب داده یک قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه‌سازی اراضی که ذکر گردید، اعضای شرکت‌های تعاونی تولید روستایی مشکل از ساکنین روستا و عضو شرکت‌های تعاون روستایی می‌باشند.

۶- به موجب ماده(۱۴۸) همین قانون کلیه قوانین بعد نیز فسخ یا اصلاح قانون جدید باید صریحاً قید گردد.

-۷- در حال حاضر شرکتهای تعاونی تولید روستایی و اتحادیه مربوطه براساس تیپ اساسنامه شرکتهای تعاون روستایی تحت سپرسنی سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تشکیل و به ثبت می‌رسند.

-۸- شرکتهای تعاونی تولید روستایی و اتحادیه‌های آنها همانند شرکت تعاون روستایی از قانون تعاون جمهوری اسلامی ایران مستثنی می‌باشند.

-۹- از مفاد قوانین فوق الذکر و براساس مواد (۱۸)، (۷۳) و (۷۴) قانون تعاون سال ۱۳۵۰ استناد می‌گردد که قيد کلمه‌ی تولید در شرکتهای تعاونی تولید روستایی قید تأکیدی بوده (شاخه‌ای از وظایف اساسنامه‌ای شرکتهای تعاون روستایی) و این شرکتها براساس همان مواد و موارد قانونی شرکت تعاونی روستایی تشکیل گردیده و فعالیت می‌نمایند.

همچنین با توجه به نقش سازنده‌ی این شرکتها در تولید محصولات کشاورزی و توسعه روستایی در ماده (۱۲۳) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ صراحتاً به قيد نام، درآمد شرکتهای تعاونی تولید روستایی و اتحادیه‌های آنها را مشمول معافیت مالیاتی دانسته بود و نظر مقنن محترم در اصلاحات بعدی ماده (۱۲۳) قانون مالیاتهای مستقیم بر تسری این ماده‌ی قانونی به سایر شرکتهای تعاونی روستایی تأکید داشته و به هیچ وجه قصد قانونگذار مبنی بر حذف نام شرکتهای تعاونی تولید روستایی و اتحادیه‌های آنها از معافیت مالیاتی نبوده است. (همانند عدم درج مصاديق شرکتهای تعاونی کشاورزی مانند دامداران، مرغداران و کلزاکاران) این اقدام قانونگذار (حذف اصطلاح تولید از ماده (۱۲۳) قانون مالیاتهای مستقیم) در راستای کاهش حجم قوانین و افزایش موارد قانونی برخوردار از معافیت مالیاتی می‌باشد. (مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی در زمان اصلاح قانون مبین این نکته می‌باشد)

لذا با عنایت به اظهارنظر کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس به شماره  
۱۰۸۶۵/۱۴/۶۶/۸۲/۲/۶ مورخ ۸۲/۲/۶ مبنی بر ارائه طرح استفساریه، پیشنهاد ذیل  
تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌گردد.

سید علی طاهری - امامی - نظری مهر - رجبی - صابری - عباسی - نادران -  
سالک کاشانی - غضنفر آبادی - بنی‌هاشمی چهارم - عباسپور -  
احمدی لاشکی - کارخانه - ناصری - عبداللهزاده - اسماعیلی - نوروزی -  
رحمانی - نیازآذری - عباس رجائی - سادات ابراهیمی - اسماعیل‌نیا -  
ایرانپور - سید راضی نوری - امیری خامکانی - بیرونوند - نوری قزلجی -  
محمد تقی توکلی - سید شکر خدا موسوی - برومند داشفابو - یوسفیان ملا -  
جدگال - نجف‌نژاد - مقیمی - سید هادی حسینی - مطهری - برومندی -  
پاپی زاده بالنگان - آفاجری - سبحانی نیا - موسوی لارگانی - مروی -  
قاضی‌زاده هاشمی - رهبری - عاشوری قلعه رو دخانی - کاشانی - شهریاری -  
زمانیان دهکردی - محمدی - پشنگ - موسی احمدی - دوگانی آغچفلو -  
دهدشتی - بهمنی - امیری کهنوج - کریمیان - ندیمی

**عنوان طرح:**

**استفساریه ماده (۱۳۳) قانون مالیاتهای مستقیم**

موضوع استفساریه: آیا ماده (۱۳۳) قانون مالیاتهای مستقیم و اصلاحات بعدی آن به شرکتهای تعاونی تولید روستایی که برمبنای قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی تأسیس می‌شوند، تسری دارد یا خیر؟

نظر مجلس: بلی، شامل شرکتهای تعاونی تولید روستایی که برمبنای قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی تأسیس می‌شوند، می‌گردد.

## سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

### الف - دلایل ضرورت قانونگذاری

مشابه این طرح در کمتر از یک ماه عیناً ارائه شده است که لازم است ادغام شود.

### ب - سوابق قانونی

#### اصل هفتاد و سوم قانون اساسی

شرح و تفسیر قوانین عادی در صلاحیت مجلس شورای اسلامی است. مقادی این اصل مانع از تفسیری که دادرسان در مقام تمیز حق، از قوانین می‌کنند نیست.

#### قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳)

ماده ۸۱ - درآمد حاصل از کلیه فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغانداری، احیاء مرانع و جنگلهای، باغات اشجار از هر قبیل و نخلات<sup>۱</sup> از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.  
 دولت مکلف است مطالعات و بررسی‌های لازم را در زمینه کلیه فعالیت‌های کشاورزی و آن رشته از فعالیت‌های مزبور که ادامه معاشرت آنها ضرورت داشته باشد معمول و لایحه مربوط را حداقل تا آخر برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران<sup>۲</sup> و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ماده ۱۳۳ - صد درصد درآمد شرکت‌های تعاون روستایی، عشایری، کشاورزی، صیادان، کارگری، کارمندی، دانشجویان و دانش آموزان و اتحادیه‌های آنها از مالیات معاف است.

تبصره - دولت مکلف است معادل مالیات بر درآمد متعلق به آن قسمت از سود ابرازی سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران را که با تصویب مجمع عمومی برای سرمایه‌گذاری در شرکت‌های تعاونی روستائی اختصاص داده می‌شود پس از وصول و واریز آن به حساب درآمد عمومی کشور از محل اعتبار ردیف خاصی که به همین منظور در قانون بودجه کل کشور پیش‌بینی شود در وجه سازمان مذکور مسترد نماید. /

۱- به موجب قانون اصلاحی (مصوب ۱۳۷۱/۲/۷)، در ماده ۸۱ بعد از عبارت "زنبور عسل" عبارت "و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغانداری، احیاء مرانع و جنگلهای، باغات اشجار از هر قبیل و نخلات" اضافه و عبارت "تا پایان سال ۱۳۷۲" حذف گردید.

۲- به مرجب قانون اصلاحی (مصطف ۱۳۸۰/۱۱/۲۷)، در ماده (۸۱) عبارت ابه موقع تهیه، به عبارت «حداکثر تا آخر برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» اصلاح می‌شود.

۳- به موجب قانون اصلاحی (مصطف ۱۳۷۱/۲/۷)، ماده ۱۳۳ و تبصره‌های ذیل آن حذف و متن فوق به عنوان ماده ۱۳۳ جایگزین گردید.

۴- به موجب قانون اصلاحی (مصطف ۱۳۷۷/۱۱/۲۶)، متن فوق به عنوان تبصره به ماده (۱۳۳) موضوع ماده (۳۶) قانون مزبور الحاق گردید.

اداره قوانین  
دایره چاپ و توزیع